

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

04 лютого 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 160/вс-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Тітова Ю.Г.,

членів Комісії: Лукаша Т.В., Макаrchука М.А.,

розглянувши питання про проведення співбесіди за результатами дослідження досьє кандидата Костюкевича Сергія Федоровича на зайняття вакантної посади судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у межах конкурсу, оголошеного Вищою кваліфікаційною комісією суддів України від 02 серпня 2018 року,

встановила:

Відповідно до статті 79 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі – Комісія) від 02 серпня 2018 року № 185/зп-18 оголошено конкурс на зайняття 78 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема 26 вакантних посад суддів Касаційного адміністративного суду за спеціальною процедурою призначення згідно зі статтею 81 Закону.

Костюкевич С.Ф. звернувся до Комісії із заявою від 10 вересня 2018 року про участь в конкурсі на зайняття вакантної посади судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду та проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для підтвердження здатності здійснювати правосуддя у відповідному суді як особа, яка відповідає вимогам пункту 1 частини першої статті 38 Закону.

Комісією 16 жовтня 2018 року ухвалено рішення № 123/вс-18, зокрема, про допуск Костюкевича С.Ф. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі в конкурсі на посади суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Рішенням Комісії від 18 жовтня 2018 року № 231/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання в межах конкурсу на зайняття 26 вакантних посад суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, зокрема Костюкевича С.Ф.

Згідно з пунктом 4 частини п'ятої статті 81 Закону за результатами кваліфікаційного оцінювання кандидата на посаду судді вищого спеціалізованого суду або Верховного Суду Комісія ухвалює рішення про підтвердження або непідтвердження здатності такого кандидата здійснювати правосуддя у відповідному суді та визначає його

рейтинг для участі в конкурсі.

Частинами першою та другою статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності кандидата на посаду судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними законом критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика та доброчесність.

Відповідно до пункту 1 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18; далі – Положення), встановлення відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання проходить у два етапи: 1) складення іспиту; 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

На першому етапі кваліфікаційного оцінювання Костюкевич С.Ф. за результатами анонімного письмового тестування набрав 75 балів, за виконання практичного завдання - 86,5 бала, та згідно з рішенням Комісії від 27 грудня 2018 року № 327/зп-18 є таким, що допущений до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Відповідно пункту 20 розділу III Положення під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Оцінюючи кандидатів на посаду судді касаційного суду у складі Верховного Суду за критеріями «Професійна етика» та «Доброчесність», Комісія враховує, що громадянським суспільством та законодавством презюмується наявність у суддів Верховного Суду не лише найвищої кваліфікації, але й відповідного рівня моральних якостей та чеснот, що відповідатимуть їх соціальній функції.

Стандарти етичної поведінки суддів, що адресовані суддям та судовим органам для використання як базових принципів регламентації поведінки суддів визначені, зокрема, у Бангалорських принципах поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схвалених Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року №2006/23.

Цими міжнародними стандартами у сфері судочинства утверджено, що довіра суспільства до судової системи, а також до авторитету судової системи в питаннях моралі, чесності та непідкупності судових органів посідає першочергове місце в сучасному демократичному суспільстві. Суддя виявляє та підтримує високі стандарти поведінки суддів з метою укріплення суспільної довіри до судових органів, що має першочергове значення для підтримки незалежності судових органів.

Стосовно реалізації принципів чесності та непідкупності у Бангалорських принципах поведінки суддів зазначено, зокрема, що суддя демонструє поведінку, бездоганну навіть з точки зору стороннього спостерігача. Спосіб дій та поведінка судді мають підтримувати впевненість суспільства в чесності та непідкупності судових органів.

Ці основоположні принципи впроваджені в національну систему правил і норм, що формують моральний аспект поведінки суддів та викладені, зокрема, у Кодексі суддівської етики, затвердженому в новій редакції рішенням XI (чергового) з'їзду суддів України від 22 лютого 2013 року.

За загальними правилами Кодексу суддівської етики судді зобов'язані демонструвати і пропагувати високі стандарти поведінки, у зв'язку з чим добровільно беруть на себе більш істотні обмеження, пов'язані з дотриманням етичних норм як у поведінці під час здійснення правосуддя, так і в позасудовій поведінці.

Заслухавши доповідача та кандидата Костюкевича С.Ф., дослідивши матеріали його досьє, Комісія встановила таке.

Костюкевич С.Ф. з 2016 року у деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – декларація) відображає належне йому та членам його сім'ї право безоплатного користування земельною ділянкою площею 1289 кв.м та розташованим на ній житловим будинком загальною площею 296,6 кв.м в селі Забороль Луцького району Волинської області. Власником вказаного майна значиться матір кандидата Костюкевич Т.Ф.

У цих деклараціях Костюкевич С.Ф. відображає також право безоплатного користування легковим автомобілем Volkswagen Tiguan 2011 року випуску вартістю 279 010 грн, належним його батькові Костюкевичу Ф.П. на праві власності.

З приводу зазначеного кандидат пояснив, що вказана земельна ділянка у 2007 році успадкована матір'ю після смерті його бабусі Рубчинської О.М. (державний акт на право власності на земельну ділянку серії НОМЕР_1 від 20 березня 2007 року). Будівництво будинку на цій земельній ділянці розпочалося ще у 2004 році за спільні кошти родини кандидата і лише у 2016 році будинок був зданий в експлуатацію (інформаційна довідка з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно від 17 серпня 2016 року). Кандидат та члени його сім'ї з 2016 року користуються цим будинком.

Стосовно автомобіля Volkswagen Tiguan 2011 року випуску кандидат пояснив, що його придбано у 2014 році за рахунок власних заощаджень батька. Цим автомобілем на постійній основі користується чоловік рідної сестри кандидата - Катюха О.С. Сам же кандидат користується ним періодично, починаючи з 2016 року, що відображено ним у відповідних деклараціях.

Утім наведені обставини викликали у Комісії сумніви щодо джерел походження грошових коштів на будівництво будинку та придбання автомобіля, враховуючи те, що відповідно до анкети кандидата його дружина є безробітною (попередня робота - викладач іноземної мови в Коледжі технологій у місті Луцьку); батько пенсіонер (попередня робота - вчитель ПВП ЗОШ в селі Старий Чорторійськ); матір також пенсіонер (попередня робота - медична сестра територіального центру Маневицької РДА в селі Старий Чорторійськ); рідна сестра - вчитель малювання ЗОШ № 3 у місті Вараш Рівненської області. При цьому, за даними Національного антикорупційного бюро України, у період 2013-2017 років загальний сукупний дохід кандидата становить 1 112 659 грн, його дружини - 6 431 грн, батька - 14 316 грн, матері - 43 072 грн, сестри - 337 515 гривень.

Окрім того, відповідно до інформації Національного антикорупційного бюро України у 2007 році кандидат подарував своєму батькові будинок загальною площею 42,2 кв.м у селі Старий Чорторійськ Маневицького району Волинської області.

З пояснень кандидата цей непридатний для проживання будинок 1939 року побудови придбано ним приблизно у 2003 році з метою збільшення земельної ділянки за місцем проживання його батьків за рахунок земельної ділянки під вказаним будинком.

Однак, кандидатом не пояснено, яка була необхідність у купівлі будинку саме кандидатом, враховуючи той факт, що він придбався для батьків та в подальшому їм подарований. Зокрема, з якої причини договір купівлі-продажу не був оформлений на батька кандидата відразу.

Також згідно з наданою Національним агентством з питань запобігання корупції інформацією, за кандидатом Костюкевичем С.Ф. з 11 березня 2004 року зареєстровано право власності на земельну ділянку загальною площею 1000 кв.м, кадастровий номер НОМЕР_2 що не відображено у його деклараціях.

Кандидат пояснив, що 11 березня 2004 року на його ім'я Луцьким районним відділом земельних ресурсів Волинської області дійсно видано державний акт на право власності на вказану земельну ділянку, розташовану в селі Липини Луцького району Волинської області, з призначенням - для будівництва житлового будинку, господарських будівель і споруд. 19 березня 2004 року він відчужив її своєму доброму знайомому ОСОБА_1 на підставі договору дарування.

Комісія критично оцінює такі обставини, оскільки кандидат не зміг пояснити мети отримання у власність земельної ділянки та її відчуження лише через тиждень третій особі на підставі договору дарування.

Відповідно до статей 1, 3, 18 Кодексу суддівської етики суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду.

Суддя має докладати всіх зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, його поведінка була бездоганною.

Суддя повинен бути обізнаним про свої майнові інтереси та вживати розумних заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї.

Відповідно до Роз'яснень Кодексу суддівської етики, затверджених рішенням Ради суддів України № 1 від 04 лютого 2016 року, суддя повинен уникати порушень етики та всього того, що виглядає як порушення етики, в усіх видах його діяльності – як у професійній, так і в приватній. Бездоганна поведінка суддів означає уникнення порушень норм етики та недопущення створення враження їх порушення як під час виконання професійних обов'язків, так і в особистому житті. Враження порушення норм етики створюється, коли розважливі особи, яким стали відомі всі відповідні обставини, розкриті в ході резонансного їх з'ясування, можуть дійти висновку, що чесність, добросовісність, неупередженість, урівноваженість та професійна придатність судді поставлені під сумнів.

Суддя зобов'язаний встановлювати для себе, додержуватися і змушувати додержуватися всіх інших осіб зі свого оточення бездоганних правил поведінки, підтримуючи і утверджуючи на власному прикладі добросовісність у судовій владі. Він має докладати всіх зусиль до того, щоб його поведінка була бездоганною. При цьому термін «докладати всіх зусиль» вживається в розумінні того, що кожен суддя повинен особисто застосувати усіх можливих заходів для демонстрації особистого етичного виховання та високоморальної, інтелігентної поведінки в будь-якій ситуації як під час

здійснення правосуддя, так і в позасудовій діяльності.

Доброчесна поведінка судді має торкатися всіх сфер його життя, у тому числі, і матеріальної (майнової) сфери. Йдеться про добросовісну поведінку судді в реалізації обов'язку бути обізнаним про свої майнові інтереси та здійснення активних дій щодо вжиття розумних (адекватних) заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї, виявляючи повагу до законів і лояльність до публічних фінансових інтересів держави.

Оцінивши в сукупності встановлені обставини, Комісія дійшла висновку, що Костюкевич С.Ф. у межах конкурсу на зайняття вакантної посади судді касаційного суду у складі Верховного Суду не підтвердив відповідності високим стандартам професійної етики та доброчесності, а тому за критеріями «Професійна етика» та «Доброчесність» його оцінено у 0 балів за кожним.

Відповідно до пункту 4 глави 6 розділу II Положення, рішення про підтвердження здатності здійснювати правосуддя суддею (кандидатом на посаду судді) у відповідному суді ухвалюється у випадку отримання ним мінімально допустимих і більших балів за результатами іспиту, а також бала, більшого за 0, за результатами оцінювання критеріїв особистої компетентності, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Заслухавши доповідача та кандидата Костюкевича С.Ф., дослідивши його досьє, врахувавши той факт, що за результатами оцінювання за критеріями «Професійна етика» та «Доброчесність» кандидат набрав 0 балів, Комісія дійшла висновку, що він не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визнати Костюкевича Сергія Федоровича таким, що не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

Ю.Г. Тітов

Члени Комісії:

Т.В. Лукаш

М.А. Макарчук